



VÉRŐS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XX. évfolyam, 6050. szám

Vasárnap, 1964. augusztus 23.

4 oldal, 20 bani

Románia fasiszta iga alóli felszabadulásának 20. évfordulója

Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs beszéde a Nagy Nemzetgyűlés ünnepi ülésén

Eltársak,

A román nép augusztus 23-a, a haza fasiszta iga alóli felszabadulásának napja 20. évfordulóját, Románia legnagyobb nemzeti ünnepét köszönti ma. Ez a történelmi esemény új, ragyogó korszakot nyitott az ország fejlődésében, döntő fordulatot jelentett népünk sorsában, abban a hosszú harcban, amelyet nemzeti és társadalmi felszabadulásért, a mélyreható forradalmi átalakulás megvalósításáért és az új, szocialista Románia felépítéséért vívott.

Engedjék meg, hogy e dicsőséges évforduló alkalmából a Román Munkáspárt Központi Bizottsága, a Román Népköztársaság Államtanácsa és kormánya nevében melegen köszöntsem Önöket, képviselő elvtársak és elvtársnők, köszöntsem a párt illegális küldetésének, az 1944 augusztusi eseményeknek régi harcosait, a szocializmus felépítéséért folytatott munka és harc élénjáróit, a Nagy Nemzetgyűlés mai ünnepi ülésének meghívottait, drága hazánk valamennyi honpolgárát.

Nagy örömmel köszöntjük körünkben a testvéri szocialista országok párt- és állami küldöttjeit és meglehetősen sokan közülük azért, hogy jelenlétükkel megítélik nagy ünnepünket. Forró megnyilatkozása ez pártjaink és országaink testvéri kapcsolatainak.

Hasonlóképpen szívélyesen üdvözljük összes jelenlévő külföldi vendégeinket, akik velünk együtt részt vesznek ezen az ünnepi évfordulón.

Husz esztendő telt el az ország felszabadításának emlékeztető napjától: azok az óriási változások, amelyek ez idő alatt minden területen, az ország politikai, gazdasági és társadalmi szerkezetében, nemzetközi helyzetében végbementek, alapjaiban megváltoztatták Románia arcát és a dolgozók életkörülményeit.

A dolgozók legnagyobb vívmánya a szocializmus teljes győzelme városban és falun. Felszámoltuk a kizsákmányoló osztályokat, mindörökké megszűntek az ember ember általi kizsákmányolását és elnyomását.

Hős munkások, a nép életében végbement valamennyi átalakulás döntő társadalmi ereje — a szorgalmas kollektivisták, parasztok, az értelmiség, bármilyen nemzetiségű dolgozók, akik testvéri egységben vállalták a harcot a haza felvirágoztatásáért, hazánk új társadalmát alkotják, amely szoros egységben tömörül a párt köré.

A dolgozók hatalmas alapuló társadalmi rendszerünk évről évre tovább szilárdult és megdöntöhetetlen erőt alkot; a legzsebésebb tömegek tevékenyen részt vesznek az állami élet vezetésében, szakadatlanul fejlődik a szocialista demokrácia.

Pártunk ma erősebb és egységesebb, mint valaha, hatalmas tekintélynek örvend a nép körében és sikerral tölti be feladatát, mint vezető erő a szocialista építési korszakban.

A szabad és virágzó mal Románia képe bizonyítja, hogy a román Munkáspárt kiérdemelte a nép bizalmát, becsülettel valóra váltotta a nép reményeit.

A dolgozók szoros összeforrottasága a párt körül, megmáltatatlanság elhatározásuk, hogy valóra váltják az élet által igazolt pártpolitikát, kezessége újabb és újabb győzelmeknek a szocializmus egyszerű zászlaja alatt.

Eltársak,

A két évtizeddel ezelőtti fegyveres antifasiszta felkeléssel megkezdődött népi forradalomnak mely történelmi gyökerei vannak a második világháború előtti Románia társadalmi harcaiban, az ország akkori nemzetközi helyzetéhez kötődő ellentmondásokban, amelyek a katonai-fasiszta diktatúra időszakában a végletekig kiéleződtek.

Az uralkodó osztályok népeles és nemzetellenes politikája gazdasági és kulturális visszamaradottságban, a nagy kapitalista hatalmaktól való függés állapotában tartotta Romániát. Ezek megkaparintották az ország fő erőforrásait, a petroleumot, a fát és más kincseket, mezőgazdasági függvényként és nyersanyag forrásként, imperialista politikájuk elő-

retolt állásaként kezelték az országot.

Hovatovább nehezebbé váltak a munkások, parasztok, kisiparosok, az értelmiség nagy többségének életkörülményei, a demokratikus szabadságjogok korlátozása, mind hangsúlyozottabbá vált az erőszak és terror légköre.

A kommunista pártra hárult az a történelmi küldetés, hogy harcra mozgósítsa a dolgozókat a burzsoá-földesuri kizsákmányolás, az ország fasiszta ellen, a demokratikus jogokért. Magasra emelve a harci lobogót, a román nép száma legelőbb veszélyt jelentő fasiszmus ellen, pártunk arra hívta fel a munkások, a demokratikus csoportosulásokat, a politikai és kulturális élet vezető személyiségeit, hogy szálljanak harcba a német imperializmus és hazai ügynökségei terjeszkedése ellen, a szovjetellenes háborús korszak ellen, a nemzeti függetlenség védelmében.

A hitlerista háború sötét éveiből áthatott egyes láboroknak és törzsisztizmeknek a hitlerellenes erők oldalára való vonása.

Pártunk hozzáértéssel használta ki az antihitlerista szövetség katonai sikereit és elsősorban a Szovjet Hadsereg tagjainak győzelmei fölött remített kedvező körülményeket.

1944 augusztus 23-a emlékeztető napján, megdöntötték a fasiszta katonai diktatúrát, Antonescut és a kormány többi tagját letartóztatták. A hazafias harci alakulatok és a román katonai egységek megszabták a fő katonai intézményeket és objektumokat, megfúrták a fővárost és környékét a hitlerista egységek, szétzúzták a prahovavölgyi, brassói, konstancai, Turnu Severin-i német csapatokat és tízezerrel ejtették foglyokat.

A román hadsereg a dicsőséges Szovjet Hadsereggel vállalt harcot a hitlerista csapatok kiűzéséért az ország egész területéről és minden erejével résztvevő a háborúban, a fasiszta Németország kapitulálásaig.



A román nép örökké megőrzí azoknak a vitéz szovjet katonáknak emlékét, akik életüket adták országunk szabadságáért; a közös vérért adott forrasztotta összefogott, az egész népet a katonai fasiszta diktatúra megdöntéséért.

A háború nehezét viselő szovjet hadsereg példátlan hősiessége, a fasiszta seregekre mért megsemmisítő csapásai erőteljes lendületet adtak a román nép felszabadulási harcának.

Erősödött a néptömegek elégedettsége és felháborodása, fokozódott a hadseregben a Hitler-ellenes hangulat, növekedett a fejevesztettség és a pánik a reakció egész táborában, szakadatlanul meglölyt az antoneszkuszi rendszer politikai válsága.

A döntő körülmények között Románia sorsára nézve a Román Kommunista Párt platformot dolgozott ki, amely előírta a katonai-fasiszta diktatúra megdöntését, az ország kivezetését a szovjetellenes háborúból és a fegyveres Németország ellen való fordítást, az összes antifasiszta erők képviselőiből álló kormány alakítását és demokratikus reformok végrehajtását. A párt kinyilvánította, hogy kész együttműködni valamennyi párttal, csoportosulással és személyiséggel — osztályhelyzetüktől és ideológiai meggyőződésüktől függetlenül — a platform bármelyik előirányzatának megvalósításáért, az együttműködés egyetlen feltételével a hitlerista megszállók és hazai székértelők elleni harcot szabva meg.

A kommunista párt és a szocialista demokratikus párt között 1944 áprilisában létrejött Munkás Egységfront volt a derékharca az ország felszabadulásáért harcolni kész valamennyi politikai erő koalíciójának.

Igen nagy fontossággal volt a pártnak a hadsereg sorában ki fejtett tevékenysége, hazafias er-

zésektől áthatott egyes láboroknak és törzsisztizmeknek a hitlerellenes erők oldalára való vonása.

Pártunk hozzáértéssel használta ki az antihitlerista szövetség katonai sikereit és elsősorban a Szovjet Hadsereg tagjainak győzelmei fölött remített kedvező körülményeket.

1944 augusztus 23-a emlékeztető napján, megdöntötték a fasiszta katonai diktatúrát, Antonescut és a kormány többi tagját letartóztatták. A hazafias harci alakulatok és a román katonai egységek megszabták a fő katonai intézményeket és objektumokat, megfúrták a fővárost és környékét a hitlerista egységek, szétzúzták a prahovavölgyi, brassói, konstancai, Turnu Severin-i német csapatokat és tízezerrel ejtették foglyokat.

A román hadsereg a dicsőséges Szovjet Hadsereggel vállalt harcot a hitlerista csapatok kiűzéséért az ország egész területéről és minden erejével résztvevő a háborúban, a fasiszta Németország kapitulálásaig.

A népi harc áradata három, összetételeben reakciós többségű kormányt söpört el egymás után és 1945 március 6-án hatalomra vitte az első kormányt, amelyben a munkások, a parasztok, a kisiparosok, a lánghű hazafi és kiváló államférfi, dr. Petru Groza elnöklött a kormányban.

A földreform törvényerőre emelése és végrehajtása, valamint a kormány egész tevékenysége jelentősen növelte ennek befolyását és tekintélyt a paraszttömegek között, megszüntette a földért folyó harc tüzeiben kovácsolódott munkás-paraszt szövetséget.

A reakciós körök természetesen nem tudtak belyugynodni az események új menetében. A „történelmi” pártok látták, hogy a talaj kicsúszott lábuk alól és teljesen elszigetelődnek a néptől, tömegalap nélkül maradnak. A monarchia köré csoportosult reakció — az imperialista körökkel egyetértésben és azok támogatásával, beavatkozásukra számítva elvesztett hadállásai visszahívására — a király minden kapcsolatot megszakított a dr. Petru Groza kormánnyal, megtagadta a törvények aláírását, arra számítva, hogy politikai válság, a kormány lemondását és a demokratikus rendszert megdöntését idézi elő.

A kormány azonban folytatta tevékenységét, valószínűleg a demokratikus átalakulás programját, bebizonyítva, hogy a lehető legjobban lehet kormányozni az ugynevezett alkotmányos tényező nélkül is.

A monarchia, a nemzeti parasztpárt és liberális párt vezetői, látván a „királyi sztrájk” teljes csődjét, újból a hitlerellenes koalíció nyugati hatalmainak támogatását kezelték. A király és a kormány közötti kapcsolatok normalizálódását az Egyesült Államok és Anglia ahhoz a feltételhez kötötte — amit a Groza-kormány el is fogadott —, hogy tárcanélküli miniszterekkel vegyék be a kormányba a két „történelmi” párt egy-egy képviselőjét és rövid időn belül tartuák meg az általános választásokat.

Az 1946 novemberében megtartott választásokon a Demokratikus Pártok Blokkja ragyogó győzelmet aratott, megszerezve az összes szavazatok 71,80 százalékát. A reakció számára megsemmisítő vereséget jelentett a választás, amely betetőzte a „történelmi” pártok teljes elszigetelését a tömegektől.

Emlékezzünk, elvtársak, mennyi erőfeszítést pazarolt a nyugati reakciós sajtó a hazai társadalmi-politikai viszonyok meghamisítására és arra, hogy a dr. Petru Groza kormány beiktatását kívülről kikényszerített aktusnak állítsa be.

A demokratikus erők győzelme a választásokon a lehető legmeggyőzőbben bizonyította, hogy a kormány a széles tömegek akaratának és legmélyebb érdekeinek kifejezője és hogy a nép teljes bizalmát élvezte.

Lévn, hogy a háború, a hitlerista rablás és az 1945-ben és 1946-ban egymást követő két aszályos év következtében kivételesen nehéz gazdasági helyzetben kellett helyt állnia, a Petru Groza kormány a gazdasági és pénzügyi zűrzavar megszüntetésére a nemzetgazdaság helyreállítására fordított minden erőf. Elég lesz rámutatnunk arra, hogy akkor a nemzeti jövedelem az 1933-asnak csupán a felet tette ki. A mezőgazda-

paraszt hatalom megeremtésére és a szocialista forradalom feladatainak valóra váltására való áttérésért.

Óriási, legyőzhetetlen társadalmi erők kelték harcba, ébredtek tudatos történelmi alkotó tevékenységre. Az egységes szakszervezetekbe tömörült munkások, a földért küzdő parasztok, az Országos Demokratikus Arcvonalban egyesült pártok és csoportok, a hazafias harci alakulatok a dolgozó nép számára kedvező módon változtatták meg a politikai erőviszonyokat. A reakció már nem volt képes megállítani a tömegek harcát a demokratikus reformokért, a jobb élet évszázados álmának valóra váltásáért, a felszabadulást mindenféle elnyomás és kizsákmányolás iga alól.

A dolgozók rohammal vették be a megyeházákat, a szolgabírói hivatalokat, a községházakat, s a nép képviselőit állították ezek élére, elűzték az államparasztságból s az intézmények és vállalatok éléről a reakciós elemeket, kizsájtították és a parasztnak osztották ki az uradalmi földeket.

A népi harc áradata három, összetételeben reakciós többségű kormányt söpört el egymás után és 1945 március 6-án hatalomra vitte az első kormányt, amelyben a munkások, a parasztok, a kisiparosok, a lánghű hazafi és kiváló államférfi, dr. Petru Groza elnöklött a kormányban.

A földreform törvényerőre emelése és végrehajtása, valamint a kormány egész tevékenysége jelentősen növelte ennek befolyását és tekintélyt a paraszttömegek között, megszüntette a földért folyó harc tüzeiben kovácsolódott munkás-paraszt szövetséget.

A reakciós körök természetesen nem tudtak belyugynodni az események új menetében. A „történelmi” pártok látták, hogy a talaj kicsúszott lábuk alól és teljesen elszigetelődnek a néptől, tömegalap nélkül maradnak. A monarchia köré csoportosult reakció — az imperialista körökkel egyetértésben és azok támogatásával, beavatkozásukra számítva elvesztett hadállásai visszahívására — a király minden kapcsolatot megszakított a dr. Petru Groza kormánnyal, megtagadta a törvények aláírását, arra számítva, hogy politikai válság, a kormány lemondását és a demokratikus rendszert megdöntését idézi elő.

A kormány azonban folytatta tevékenységét, valószínűleg a demokratikus átalakulás programját, bebizonyítva, hogy a lehető legjobban lehet kormányozni az ugynevezett alkotmányos tényező nélkül is.

A monarchia, a nemzeti parasztpárt és liberális párt vezetői, látván a „királyi sztrájk” teljes csődjét, újból a hitlerellenes koalíció nyugati hatalmainak támogatását kezelték. A király és a kormány közötti kapcsolatok normalizálódását az Egyesült Államok és Anglia ahhoz a feltételhez kötötte — amit a Groza-kormány el is fogadott —, hogy tárcanélküli miniszterekkel vegyék be a kormányba a két „történelmi” párt egy-egy képviselőjét és rövid időn belül tartuák meg az általános választásokat.

Az 1946 novemberében megtartott választásokon a Demokratikus Pártok Blokkja ragyogó győzelmet aratott, megszerezve az összes szavazatok 71,80 százalékát. A reakció számára megsemmisítő vereséget jelentett a választás, amely betetőzte a „történelmi” pártok teljes elszigetelését a tömegektől.

Emlékezzünk, elvtársak, mennyi erőfeszítést pazarolt a nyugati reakciós sajtó a hazai társadalmi-politikai viszonyok meghamisítására és arra, hogy a dr. Petru Groza kormány beiktatását kívülről kikényszerített aktusnak állítsa be.

A demokratikus erők győzelme a választásokon a lehető legmeggyőzőbben bizonyította, hogy a kormány a széles tömegek akaratának és legmélyebb érdekeinek kifejezője és hogy a nép teljes bizalmát élvezte.

Lévn, hogy a háború, a hitlerista rablás és az 1945-ben és 1946-ban egymást követő két aszályos év következtében kivételesen nehéz gazdasági helyzetben kellett helyt állnia, a Petru Groza kormány a gazdasági és pénzügyi zűrzavar megszüntetésére a nemzetgazdaság helyreállítására fordított minden erőf. Elég lesz rámutatnunk arra, hogy akkor a nemzeti jövedelem az 1933-asnak csupán a felet tette ki. A mezőgazda-

ság a maga egészében véres állapotban volt, az állatállomány legnagyobb részét elpusztult; szétzúzódtak a szállások egész rendszere. Ezt a helyzetet mely súlyosította a kizsákmányoló osztályok rendszeres szabotázsja, a feketézés, a termelés és az ellátás szétziláltsága, a valuta-csempészs és a tökélyvadás, amellyel arra törekedtek, hogy inflációval, romlással és éhínséggel elgátlózkodjanak és zavart keltsenek a tömegek között és alá ássák a demokratikus rendszert.

Ezekben a nehéz években, amikor Romániát aszály és éhínség sújtotta, a Szovjetunió testvéri segítséget nyújtott országunknak; kényeret adott nekünk, holott maga is nagy ellátási nehézségekkel küzdött. Népként hálával emlékszünk vissza erre a segítségre, amely azt bizonyítja, hogy a barátot a bajban ismeri meg az ember.

A gazdasági segítségnek és a Szovjetunióval való testvéri együttműködésnek nagy jelentősége volt az ország helyreállítására tett pártintézkedések konszolidálásában.

A gazdasági életben uralkodó pozíciókkal rendelkező kizsákmányolók ádáz ellenállását megtörve, a kormány rövid idő alatt egész sor nagy fontosságú törvényt hozott. Államosítottuk a kapitalisták kezében lévő Nemzeti Bankot, bevezettük az ipari hivatalok törvényét, amellyel létrejöttek a feltételek ahhoz, hogy az állam ellenőrizze a magánvállalatok ipari és kereskedelmi tevékenységét, újjászerveztük a külkereskedelmet.

Rendkívül fontos momentum volt, hogy a kormány 1947 júniusában elfogadta a Kommunista Párt javaslatát, amelyek rendszeresített, konkrét programot tartalmaztak a gazdasági és pénzügyi élet orvoslására.

Az ország akkori nehéz helyzete már abból a tényből is kitűnik, hogy ez a program csupán 6 hónapra szóló előirányzatokat foglalt magában, az ipari termelés növelésében pedig az 1938. évi termelési szint alig mintegy 70 százalékának elérését tűzte ki célul. Ez a program egyben szemléltette, hogy milyen valóságos és komolyan vette fel a párt a gazdasági helyreállítás rendkívül nehéz és bonyolult kérdését.

A népgazdaság fejlesztésére való áttérés döntő feltételeként a párt a pénzügyi végrehatást és a stabilizálást jelölte meg.

A földreform megszüntetése céljából megszavaztuk a mezőgazdasági javak forgalmának törvényét, amely megakadályozta, hogy a parasztnak földjei a kulákok kezében összpontosuljanak, megszüntették a dézsmát, gazdaságunk egyik hűbéri maradványát.

A dolgozók, számtalan nehézséget leküzdve, sikerrel végrehajtották ezeket az intézkedéseket, amelyek korlátozták a burzsoázia lehetőségeit abban, hogy szabotálja a termelésnek és az ország pénzügyének helyreállítását; a gazdaságban megmutattak a stabilitás első jeleit. Mindez meggyengítette a reakció pozíciót és erősítette a demokratikus rendszert; létrejött a feltételek ahhoz, hogy elköpjük a királyságot a történelem színpadáról; hogy felszámoljuk a burzsoá-földesuri politikai uralom utolsó maradványait.

Az antifasiszta fegyveres felkelés, a demokratikus kormány 1945 márciusi hatalomra jutása, a Népköztársaság kikiáltása mindmennyi láncszeme volt ugyanannak a szakadatlan forradalmi folyamatnak.

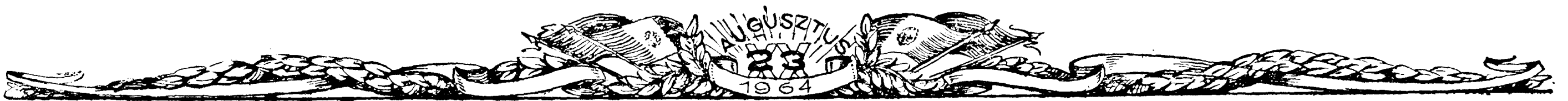
Az egész hatalmat a munkásosztály vette át, szövetségben a dolgozó parasztsággal. A dolgozók, a történelem igazi alakítói lettek az ország egyedül gazdái s a párt vezetésével lelkesen, lendülettel látták hozzá a szocialista társadalom felépítéséhez.

Eltársak,

Az államosítás történelmi aktsa, réven 1948 júniusában a burzsoázia gazdasági erejének fő eszköze — a gyárak, a bankok, a szállítás, a biztosító társaságok — az egész nép javává váltak; erős szocialista szektor jött létre, felszámoltuk a kapitalista kizsákmányolást az iparban s ezzel új távolokat nyitottunk a népgazdaság fejlesztése előtt.

Hozzáállhattunk a két első egy éves terv kidolgozásához és megvalósításához, amelyek lehetővé tették, hogy megkezdjük a rendszeres gazdaságban, megszervezzük a tervezést és tapasztalatokat szerezzünk.

(Folytatása a 3. oldalon)



Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs beszéde a Nagy Nemzetgyűlés ünnepi ülészakán

(Folytatás az első oldalról)

benne, s áttérünk az ötéves gazdaságfejlesztési tervekre.

A szocializmus műszaki-anyagi alapjainak felépítését szolgáló egész tevékenység kijelölésében a párt abból a tényből indult ki, hogy Románia változatos természeti erőforrásokkal rendelkezik amelyek lehetővé teszik gazdaságának komplex és sokoldalú fejlesztését.

A marxista-leninista tanítást követve és országunk feltételeihez alkalmazva, a párt az ötéves gazdasági ágak kiegyensúlyozott, harmonikus fejlesztésének alapvető feltételeként szüntelenül gazdaságpolitikájának középpontjába állította a fejlett technika épülő szocialista iparisát.

A gazdasági építés egész művét országunkban az ipar gyors növekedési üteme jellemzi. Az iparösszeállítás példaként 1950–1963 között évente átlag több mint 13 százalékkal növekedett; az utóbbi években ez az ütem meggyorsult és az 1960–1963-as időszakban 13 százalékos értéket ért el, ami a hatéves tervben előírt, az átlagos ütem túllépését jelenti.

Ennek eredményeként az ipari termelés volumene jelenleg több mint 8-szor, a nemzeti jövedelem pedig 3,5-szer nagyobb, mint 1938-ban volt.

A párt már az RKP 1945. évi Országos Konferenciáján, megvonta Románia gazdasági fejlesztésének általános vonalát, elsősorban részben a nehézipart, a nehézipar fő ágait — ez az irányzat törekedett az összes állami tervekben és jelentős minőségi változásokat idézett elő az ország gazdasági felépítésében.

A termelő eszközök termelésének részaránya ma az egész iparnak mintegy 2/3-át teszi ki, ami szilárd alapot biztosít az egész népgazdaság szüntelen haladásához.

A szocialista iparisítás eredményi kifejezésre jutnak abban, hogy megváltozott a nemzeti jövedelem szerkezetének, amelyben az iparból származó rész, a mezőgazdaság és a többi gazdasági ág egyidejű fejlesztése mellett, az 1938. évi 30 százalékról 1963-ban csaknem 47 százalékra növekedett.

Pártunk ebben az időszakban mindvégig megkülönböztetett figyelmet fordított a nemzeti jövedelem helyes elosztására, jelentős erőforrásokat biztosítva a gazdaság fejlesztéséhez szükséges anyagi alap állandó bővítésére és gondoskodva a nép élet-színvonalának rendszeres emeléséről.

A felszabadulás óta eltelt években fejlett technikával felszerelt nagy vegyipari, kohászati, fémfeldolgozó, faipari, könnyű- és élelmiszeripari kombinátok épültek. A közlekedési iparban mintegy 450 új vállalat és üzemszázalék épült, új felszereléssel láttuk el, korszerűsítettük és fejlesztettük a meglévő vállalatokat. Az ipari termelésnek mind nagyobb részét komplex profilu nagy egységekben összpontosítottuk, amelyek korszerű berendezésekkel és technológiákkal biztosítják a nyersanyag kiváló körülmények közötti feldolgozást, a termelési költségek csökkentését és a magasfokú gazdasági hatékonyságot.

A párt ugyanakkor gazdaságpolitikájának egyik alapvető célkitűzésének a termelői erőket területi elosztásának szüntelen javítására törekedett s ebből a célból úgy helyezte el az új ipari objektumokat, hogy meggyorsítsák az elmaradt vidékek fejlődési ütemét.

Jelentős erőforrásokat irányítottunk a tartalékok bővítésére, a kőolaj-, a szén- és a földgázipar fejlesztésére és újrafelszerelésére; kidolgoztuk a fizetés villamosítását, a kőolaj- és a földgáz-üzemelési tervet s ezt határozottan előtérbe helyeztük az ország gazdasági fejlődésének előirányzatában, jóval hatékonyabb feltételek között teljesítettük.

Ebben az évben a villamosítás és hőenergia-termelés 22-szeresen meg fogja haladni az 1938. évi termelést. Az erőművekben csupán az 1964-ben beszerelt új teljesítő képesség jóval felülmúlja a burzsoá-földesuri kormányzás Romániájának egész időszakában létrehozott kapacitását.

A párt és a kormány állandó figyelmet fordít a gazdaság növekvő fém szükségletére. Újabb tartalékokat hasznosítottunk és nagy fém-dolgozó egységeket építettünk; például a galaci kohászati kombinát és a nagyváradi, meg a salinaiai timföld és alumíniumgyár. A nyersvastermelés csaknem 14-szerese, az acél- és a szinesfém-termelés több mint 10-szerese az 1938. évi termelésnek.

A párt és a kormány a szocialista építésnek már az első éveitől kezdve állandó gondot fordított a vegyiparnak — ennek az orszá-
gunkban rendkívül kedvező feltételekkel és látványokkal rendelkező iparnak — fokozott fejlesztésére.

E lehetőségekből kiindulva, a gazdasági tervekben magas fejlődési ütemet írtunk elő a vegyiparnak, s ez az ütem 1950 és 1963

között átlag 22 százalékkal, a hatéves terv keretében pedig 28 százalékkal emelkedett, felülmúlva az ipar összes többi ágának fejlődési ütemét.

Gépgyártó és elektrotechnikai iparunk teljesen kielégíti a közlekedési, ipari felszerelés-szükségleteit, biztosítja a vegyiparnak, a szállítási eszközöknek, az építkezéseknek, a feldolgozó iparnak és a közszükségleti cikkek iparának szükséges gépek és gépcsoportok nagy részét.

Megkülönböztetett fontosságu a gépgyártóipar hozzájárulása a mezőgazdaság gazdasági fejlesztéséhez, a mezőgazdasági munkák komplex gépesítéséhez: ennek az iparnak termékeit nélkülözlen is mindkét mezőgazdasági ágban.

Kimagasló sikereket ért el a munkásaink, mérnökeink és technikusaink a munkatermelékenység növeléséért folyó harcban. Jelenleg az ipar termelése többletnövekedésének kétharmadát a munkatermelékenység fokozása révén érték el. Ez elsősorban az új technika bevezetésén, a szakképzettség folyamatos emelésén, a termelési magasfokú megszervezésén alapul.

A jelenkori világban átfogó műszaki-tudományos forradalom bontakozik ki s ez megköveteli, hogy a világtechnika haladásával lépést tartva, állandóan korszerűsítsük a termelési apparátust, s a tudomány és a technika legfejlettebb vívmányait.

Meggyőződésünk, hogy jó úton járunk, amikor határozottan a gazdaságnak a legfejlettebb technikával való ellátása, a világviszonylatban legsikerültebb gép- és felszerelési típusok gyártása és bevezetése felé fordulunk.

Kérdéseink a legjobb feltételekkel rendelkeznek a modern technika vívmányainak alapos megismerésére és urálására s biztosak vagyunk abban, hogy szenvedélyünk mindazt íránt, ami előrehaladt a termelésben, a munkaszórály és a műszaki személyzet fokozódó rátermettsége ezen a téren, lankadatlan munkája újabb kimagasló eredményekben fog testet ölteni.

Két évtizeddel a felszabadulás után, az iparisítási politika eredményeként, országunk új, teljes lendülettel fejlődő iparágakkal, modern kombinátokkal, gyárakkal és üzemekkel, hatalmas erőművekkel, új bányákkal és kőolajkitermelő berendezésekkel, nagy építőtelekkel rendelkezik. Elefentől dúzad az új, szocialista Románia virágzó gazdasága.

Visszaemlékezünk az alkalommal arra, mennyire iparkodtak a volt uralkodó osztályok vezetői, hogy befektessék a párt által meghirdetett iparisítási politikát és milyen gyászos jóslatokat terjesztettek ezzel a politikával kapcsolatban.

1947-ben a volt „történelmi” pártok egyikének felhívatalos lapja ezt írta: „A nehézipar, főként ma — amikor a sötét láthatár a vizsgálat, fenyésgatart keresve a nemzetközi csere reményében — megalapozatlanabb, mint bármikor... A nehézipar elsődlegessége, ami egyértelmű a kontinens többi részétől való elszigeteltségünkkel, elszegényedést és visszafelé fordítást jelent... Az iparisítás egyértelmű feltételeinek felborításával. Egy olyan hivatalos felkutatása ez, amely homlokegyenest ellenkezik a román társadalmi-gazdasági struktúrával. Minden realitás feloldozása és a román nép természetétől és lehetőségeitől idegen érdekek oltárán.”

Aminél kitűnik, az ami első sorban megriasztotta az országot volt urait és ezek urainak urait, annak perspektívája volt, hogy Románia, iparosodása révén elveszíti régi szerepét, amelyre kárhoztatták, miszerint az imperialista hatalmak agrárfüggvénye, árulhegyező piaca és olcsó nyersanyag-szállító maradjon. Persze, ha a „régiektől” az e szer-
pektől fakadó régi társadalmi-gazdasági struktúra felbontásáról van szó, akkor valóban be kell ismer-
nünk bűnünket. Mi több, be kell vallanunk, hogy tulajdonképpen éppen ezt is akartuk és hogy egy csepp sajnálatot sem érzünk, amiért ezek az ugynevezett „jogos realitások” örökre tovább élnek.

Ami a román nép iránti megvesséket és bizalmatlanságukat, valamint az általuk kiállított elégtelenségi bizonyítványt illeti — e két évtized mérlegén elég meggyőzően láthatni, hogy képes-e vagy sem a román nép modern, virágzó ipart teremteni magának.

Ugyanaz a felhívatalos sajtóorgánium így követelte: „Teljesítményekről ebben a rendszerben szó sem lehet. Röviden, ez a legszörnyebb kormányzat, ami csak volt ezen a tájon. Burebistától napjainkig.”

A történelem menete szerte-fosztotta a „történelmi” pártok e neveléses értékelését, hű jóslatát és reményét, sőt a pártok maguk is rég a semmibe veszttek.

A dolgozók, következetesen valóra váltva az iparisítás terén

a párt célkitűzéseit, büszkék lehetnek az eredményekre, amelyeket ezekben az évtizedekben erőfeszítéseik árán elérték az erőteljes, sokoldalúan fejlett, a haza folytonos haladását és fejlődését biztosítani tudó szocialista ipar megteremtésében.

Elvtársak,

A felszabadulás óta eltelt két évtized folyamán mélyreható társadalmi-gazdasági változások mentek végbe a mezőgazdaságban. Az 1949 március 3—5-i plenáris ülés történelmi fontosságú határozatainak abból a lenini tételtől indultak ki, hogy az egységes, szocialista gazdaság megteremtése nemcsak városban, hanem falun is szükségessé teszi a szocializmus építését, megszabja az irányvonalat a mezőgazdaságnak új alapon való átmozdításához.

A pártszervek és pártszerve-
letek kitartó munkája a parasztság soraiban széleskörű politikai és szervezői tömegtevékenység jelle-
zőt öltött és kibontakozása során számtalan olyan nehézséget győrtünk le, ami vele jár egy ilyen arányú akcióval, amelynek célja új utra vezetni az egyéni termelők millióit. Nemcsak az egyéni gazdaságok egyesítéséről van szó, hanem új, szocialista munkaviszonyok megteremtéséről, magasabbrendű szervezési és gazdálkodási mód bevezetéséről a mezőgazdasági termelésbe, a paraszti tömeg-
gek szocialista öntudatának kialakításáról és folytonos emeléséről.

Tizenhárom évi kitartó munka után lezárult a mezőgazdaság kollektivizálásának folyamata; ezt a történelmi győzelmet szentesítette a Nagy Nemzetgyűlés 1962 tavaszán tartott rendkívüli ülés-
zakja.

Az ország egész gazdasága egységes jellegű lett, a szocializmus teljes győzelmet aratott városban és falun egyaránt.

Allamunk, következetesen előmozdítva a mezőgazdaság belter-
jes és sokoldalú fejlesztésének politikáját, jelentős anyagi és pénz-
eszközöket irányított erre a területre. A gépparkok és állami gazdaságok felszerelését szolgáló beruházások, a talajjavítási munkálatok, a kollektív gazdaságok-
nak nyújtott hitelek, az előnyös á-
rakat biztosító szerződéses rendszer folytonos tökéletesítése hozzájárult a mezőgazdasági termelés növeléséhez és az állam köz-
ponti alapjainak növekedéséhez. Bár ebben az időszakban több éven át volt kedvezőtlen időjárás, a gabonatermelés emelkedett, jelen-
vény volt a növekedés az ipari növények termelésében, nőtt és minőségileg javult az állattalomány.

Az 1959 és 1963 közötti időszakban az évi átlagos gabona össz-
termelés meghaladta a tíz millió tonnával, az 1934–38-as évek 8 millió tonnával. Az 1963-as évi termés-
adatok alapján az állatok száma majdnem egy millió szarvasmar-
hával, közel két millió sertéssel és több mint két millió juhval lépte túl az 1938-as állományt. Romá-
nia saját termelésből biztosítja a lakosság élelmét, az ipar ellátását mezőgazdasági nyersanyaggal és ugyanakkor exportcélra is van fölöslege.

Nincs messze az az idő, amikor eljutunk az összes nagy kultúránál a főbb mezőgazdasági munkák teljes gépesítéséhez, a kémizás magas fokáig, amely mind nagy-
gyob, állandó és olcsó termékek biztosít és mind teljesebb mértékben érvényesíti azokat a nagy tar-
talékokat, amelyekkel a mezőgaz-
daság rendelkezik. Új, magasabb-
szakasza lesz ez a párt tevékeny-
ségében, a korszerű, fejlett mező-
gazdaság megteremtése terén.

Új parasztságunk van most, melynek életmódjában és tudatá-
ban mélyreható átalakulások mentek végbe. Reáljövödelme, 1950-
hez viszonyítva, megkétszereződött, parasztságunk ma jobban öltözködik és táplálkozik. Az utóbbi 13 évben a parasztság saját alap-
jaiból kilencszáz ezer új ház épült a falvakban. Ma sok ezer művelő-
dési otthon, mozi működik a fal-
vakban, művészi versenyeket rendeznek, gazdag kulturális élet él, amiben gyakorlatilag az egész parasztság részt vesz. Nyilvánvaló jelei ezek parasztságunk anyagi és kulturális színvonalának szüntelen emelkedésének.

A szocialista építés éveiben el-
ért összes vívmányaink alapját a népünk alkotó erőfeszítése, lelkes munkája, az ország összes belső erőforrásainak és lehetőségeinek maximális bevetése képezte. Ugyanakkor a román NK fejlődésében rendkívüli jelentősége van a pártunk által nagyrabecsült együttműködésnek a Szovjetunióval és a többi szocialista országgal.

A román Népköztársaság, amely részt vett a KGST tevékenységében és egybehangolva erőfeszíté-
seit a többi szocialista országgal, fejlesztve az elvtársi gazdasági együttműködést az összes szocialista államokkal, a kölcsönös előnyök alapján, a népgazdaság szükségleteinek és a nemzetközi gazdasági kapcsolatok fejlesztési követelményeinek megfelelően más államokkal is bővíti kapcsolatait.

tekintet nélkül azok társadalmi rendszerére.

A népgazdaság lendületes fejlődése, az ipari és mezőgazdasági termelés fokozása, a pártnak és kormánynak nemzetközi kapcsolatainak szüntelen bővítésére irányuló politikája lehetővé tette, hogy külkereskedelmünk évről évre terebélyesedjék, több mint kétszeresét érje el az 1959. évinek s ezzel túlhaladja a III. kongresszus irány-
elveiben 1965-re előirányzott szín-
vonalát. Románia tekintélyt a kül-
földi piacokon állandóan növekszik.

Elvtársak,

A gazdaság fejlesztésében, a nemzeti jövedelem gyarapításában évről évre elért sikerek lehetővé tették, hogy államunk rendszeresen nagyszabású intézkedési programot hajtsunk végre a nép élet-színvonalának szüntelen emelésé-
re, ami pártunk egész politikájának alapvető célkitűzése.

A néveléses bér növelésének, az árak és illetékek csökkentésének eredményeként a reálbér ma több mint kétszerese az 1950. évinek.

A lakosság — mind a városi, mind a falusi lakosság — vásárló erejének állandó növekedését híven tükrözi a szocialista kereskedelem eladott árumennyiség fokozódása évről évre, az eladott termékek összértéke s az, hogy az eladott termékek között mind több a tartós használati cikk.

A párt figyelmének középpontjában áll a kérdések egyike a lakáshelyzet javítása a városokban és ipari központokban. Csú-
pán 1960 és 1963 között több mint 160 000 lakás épült állami al-
lapokból.

Az egészségvédelem céljaira az egész országban széleskörű háló-
zat épült ki korszerű készülékekkel ellátott és mind nagyobb szá-
mu orvosai káderekkel rendelkező kórházakból, poliklinikákból, szülőotthonokból. Az iskolák és egyet-
mek kapui nyitva állnak minden tanulni vágyó ifjú előtt. Az iskolákban 3,3 millió növendék — az ország valamennyi gyermeke — látogatja (az 1961–1962-es tan-
évtől kezdve az oktatás minden fokozaton ingyenes. Az 1938–1939-es tanévhöz viszonyítva az általános iskolákban csaknem megkétszereződött a növendé-
kek száma, az egyetemi hall-
gatóké pedig 4,2-szer nagy-
obb lett. Az egyetemi hallgatók 60 százaléka ösztöndíjas. A gazdaságban dolgozó közép-
és felsőfokú végzettségű kádereknek csaknem háromnegyede rendszeren érvényesíti a szakképzett-
ségét.

Szüntelenül virágzik a művészet és a tudomány, amelyeknek fejlődéséhez a legjobb körülményeket teremtetjük meg; az intézetekben és laboratóriumokban intenzív és gyümölcsöző tudományos kutató-
munka folyik, a művészet a haza új életéből merített, értékes alkotásokban érvényesíti tehetségeit.

A párt, a szakszervezetek és az ifjúsági szervezetek óriási arányú nevelőmunkája új vonásokkal alakítja a dolgozók tudatában, fejleszti a munka és a társadalom iránti haladó magatartást, hozzájárul és a szocialista építés műve iránt odaadó építőket formál.

Ezek az új vonások erőteljesen kifejezésre jutnak abban a hazafias lendületben, amellyel egész népünk részt vesz a párt politikájának valóra váltásában, az állami terv előirányzatainak végrehajtásában.

Ebből a lendületes munkából alakult ki a lelkesítő kép, amelyet szocialista hazánk a felszabadulás 20. évfordulójának évében mutat.

A mai nagyszerű ünnep köszönetére az ipari dolgozók új és je-
lentős sikereket írtak be az augusztus 23. tiszteletére folytatott verseny gazdag mérlegében.

Az idei első hét hónap ipari termelési tervét 103,5 százalékarányban teljesítettük, 15 százalékkal nagyobb termelést értünk el, mint a múlt év megfelelő időszakában.

Valamennyi gazdasági ág a az ország valamennyi tartománya teljesítette és túlteljesítette a tervét.

Gyakorlatilag az ország valamennyi vállalata teljesítette a tervét és vállaltasait.

Számos fontos gazdasági ág, a gépgyártóipar, a kohászat, a fakitermelés és feldolgozás dolgozói jogos büszkeséggel jelen-
teik, hogy még ebben az esztendőben előrik és túlhaladják a III. pártkongresszus irányelveiben 1965-re előirányzott színvonalat.

Engedjék meg, elvtársak, hogy a román Munkáspárt Központi Bizottsága, az Államtanács és a Miniszttertanács nevében szívbeli jókívánságaimat fejezzem ki a munkásoknak, mérnököknek, technikusoknak, a parasztságnak s a mezőgazdaság más dolgozóinak, a tudomány és a kultúra művelőinek, a párt- és állami aktivistáknak, valamennyi dolgozónak, a nagyszerű sikerek megvalósítóinak és kívánjak

nekik új sikereket gyümölcsöző, önfeledő munkájukban a szocialista építés kiteljesítéséért országunkban.

Elvtársak,

Az utóbbi két évtizedben a világban óriási jelentőségű átalakulások mentek végbe, amelyek mély hatást gyakorolnak a népek életére és a nemzetközi kapcsolatok egész fejlődésére.

A szovjet nép nagy sikerei a kommunizmus általánosan kibontakozó építésében, a kínai nép nagy sikerei a szocializmus építésében, a szocialista világrendszer valamennyi országának gyümölcsöző eredményei a gazdasági, kulturális életben és a dolgozók életszínvonalának emelésében, a történelmi fejlődés döntő tényezőjévé változtatták a szocializmust, jelentősen megnövelve a béke, demokrácia és társadalmi haladás erőt.

Ezekben az években hatalmasan megnövekedett a nemzetközi kommunista mozgalom, fokozódott befolyása a jelenkor politikai és társadalmi életére. Jelenleg szinte nincs is olyan ország a Földön, amelyben ne működne kommunista és munkáspárt. A munkásszál pártjai, a szocialista országok népeinek élén, a földgyógy területének egynekednek szervezik és vezetik az új társadalmi építésnek történelmi művét.

A kapitalista világban a kommunista pártok, hősiessen szembeszegülve az al-
akulások megvalósítását, a szocializmus felépítését — élénk tevé-
kenységet fejtenek ki számos olyan országban, amelyek lerázták magukról a gyarmati igit és harcolnak nemzetgazdaságuk fejlesztéséért, gazdasági és politikai függetlenségük megerősítéséért. A jelen időszakban a nemzeti felszabadítási mozgalom nagy forradalmi erővé vált, amely a gyarmati rendszer széttöréséhez, a világ politikai térképén tíz meg tíz új, független állam megjelenéséhez vezetett.

Az erőviszonyokban beállt változások, különösen a szocialista világrendszer kialakulása és a gyarmati rendszer széthullása következtében, leszűkítették a tevékenységi területet és a lehetőséget az imperializmus számára, amely a múltól eltérően ma nem szabhatja meg kenyévedvőre a népek sorsát.

Az agresszív imperialista körök előtt ma soha nem látott társadalmi erők emelkednek. A világ népeinek tudatában, amelyek az első világháborúban 10 millió, a második világháborúban pedig 30 millió emberáldozatot hoztak, mind jobban gyökeret vert az a meggyőződés, hogy minden erő egyetenesen kell a termelők és a népek között.

A népeknek lehetőségük van arra, hogy elhárítsanak egy ilyen katasztrófát. A népek azt bizonyítják, hogy számos feszült helyzetben a béke erői meghátrálásra kényszerítettek az agresszív imperialista körök.

A különböző országok közötti mélyreható kölcsönös ellenére a népeknek közös érdeke a béke megő-
vása. A különböző társadalmi-politikai rendszerű országok közötti béke együttélés eszméje, amely az

emberiség létkérdésévé vált, nagy számú ország politikájának alap-
ját képezi, döntő szerepet játszik a nemzetközi életben. Befolyásos politikai körök, a közvélemény széles rétegei osztják azt a nézetet, hogy a nemzetközi kérdések észszerű megoldásának egyetlen útja a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élése.

A fegyverkezési hajszában és a háborús előkészületekben érdekelt imperialista körök igyekeznek aláaknázni az enyhülés felé haladó fejlődést, igyekeznek új nyugtalanság fészkeket létrehozni. A világ közvéleményét nagy aggodalommal tölti el a Vietnámi Demokratikus Köztársaság ellen elkövetett agresszív katonai akciók, amelyeket a békeszerető országok elítéltek, valamint az Amerikai Államok Szervezetének lépései Kuba ellen, a legutóbbi ciprusi konfliktus.

Ezeknek a békeellenes akcióknak közös vonásuk az a kísérlet, hogy elfojtsák a népek szabad, független fejlődésére való törekvéseit, idegen beavatkozást jelenítsék a népek ügyébe. Az élet azt mutatja, hogy a béke megszüntetésének döntő feladatai a világban tartani minden nép arra vonatkozó elidegeníthetetlen jogát, hogy maga határozzon sorsa felől.

Mind ezek lankadatlan éberséget és közös erőfeszítéseket követelnek meg a béke erőitől, a béke veszélyeztető akciók megelőzéséért és megállításáért. Mindeneket tekintetbe véve, a szocialista államok gondot fordítanak védelmi képességük biztosítására, hogy mindenkor készen álljanak a világ békéjére valóra váltására és a világ békéje ellen irányuló bármilyen merénylőre.

Ma, a múlttal szemben, összehasonlíthatatlanul jobb körülmények teremtenek arra, hogy a népek biztosítsák maguk számára a független, szuverén fejlődést, egyenlőséget élvezzenek a nemzetközi kapcsolatokban, a maguk akaratára szerint szervezzék meg politikai, társadalmi és gazdasági életüket, az alapvető érdekeiknek legjobban megfelelő uton haladjanak.

A román Népköztársaság, egy sorban a többi szocialista állammal, és más békeszerető államokkal, a felszabadulás óta eltelt esztendőben a világ békevédelmének és megszilárdításának következtetés politikáját folytatta abból a meggyőződésből kiindulva, hogy a nemzetközi kapcsolatok normalizálásához minden ország hozzájárulhat és hozzá is kell hogy járjon.

A román Népköztársaság külpolitikájának megindíthatatlan alapja a többi szocialista országgal való testvéri barátság és szövetség. Pártunk és a román Népköztársaság kormánya, tovább harcolva a barátság erősítéséért, a jövőben is teljes mértékben hozzájárul a szocialista országok, a kommunista világmozgalom egységének erősítéséhez, a marxizmus-leninizmus zászlaja alatt, az 1957-es és 1960-as Nyilatkozat elvei alapján, annak az egységnek az erősítéséhez, amely valamennyi szocialista ország erejének és legyőzhetetlenségének forrása, a kommunista pártok történelmi hivatása teljesítésének, a béke és a szocializmus ügye győzelmeinek záloga.

Románianak mint békétetőzőnek aktív megnyilatkozása a nemzetközi küzdőterén kifejezett nyert kezdeményezéseiben és abban, hogy támogat az enyhülésre törekvő bármilyen akciót, abban a következtetésben, amellyel országunk a többi békeszerető országgal együtt szót emelt és szót emel a nemzetközi forrásokon és nemzetközi szervezetekben a vitás

kérdések békés uton; tárgyalások után való megoldásáért és e kérdések konstruktív szemlében való vizsgálatáért. A jelenkori világban, amelynek problémái oly bonyolultak, s amelyben gyűlölköny anyag halmazódott fel, nem lehet a politikában jobb tanácsadó, mint a higgadság és bölcsesség, a magasrendű felelősségérzet a népek sorsáért.

Országunk következetesen harcol a fegyverkezési hajza beszüntetéséért, a leszerelés valóra váltásáért, ami rendkívül fontos cél a béke megszilárdításában. Sikrászállunk az összes atomfegyverkezéssel beszüntetéséért, az idegen területeken lévő katonai támaszpontok felszámolásáért és az ott állomásozó csapatok visszavonásáért, a katonai költségvetések csökkentéséért. Románia, mint a Varsói Szerződés Szervezetének tagja, állást foglal valamennyi katonai tömb feloszlása mellett és átmeneti intézkedéseket megemeltámadási egyezmény kötése mellett a fentemlített szervezett és az északi-atlanti paktum között.

Nagyjelentőségű lenne a nemzetközi politikai légkör megújításában a második világháború maradványainak kiküszöbölése a német békeszerződés megkötése révén.

Románia sikrászál a Balkánban a béke és az együttműködés övezetére való változtatásért, regionális akció végrehajtásáért a különböző társadalmi rendszerű európai államok jószomszédai kapcsolatának fejlesztése érdekében, atommentes övezetek kialakításáért a világ bármely részén.

Országunk kiterjeszti a kereskedelmi, kulturális, tudományos, műszaki cserekapcsolatokat az összes állammal; ezek a cserek megfelelően mind saját érdekünknek, mind pedig a nemzetközi kooperáció általános követelményeinek, enyhítik a feszültséget és a népek közöletének tényezői.

A román Népköztársaság el-
tökélt szándéka, hogy a jövőben is minden erejével rendületlenül hozzájáruljon a nemzetközi kapcsolatok normalizálásához, a megértés fejlődéséhez és a népek közötti barátság erősítéséhez, a béke magasztos ügyének diadaláért vívott harchoz.

Elvtársak,

Az 1944 augusztus óta eltelt husz év harcainak és erőfeszítéseinek mérlege a bizalom és derűlátás hatalmas forrása valamennyiünk számára.

Pártunk az illegális nehéz éveiben, s a hatalom megragadásáért, a szocialista rendszer felépítéséért vívott harcban egyaránt méltóan bizonyult a reálharló magasrendű és nagy felelősségtel történelmi feladat-
hoz.

A román nép az elért győzelemektől lelkesülten lép a szabad élet harmadik évtizedébe, bizva erejében és abban a képességében, hogy megteremtje magának a boldog jövőt, amelyet megérdemel.

Eljen a román Munkáspárt! Eljen szorgalmas és tehetséges népünk!

Eljen a román Népköztársaság!

Eljen a szocialista országok, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egység!

Eljen a legyőzhetetlen marxista-leninista tanítás!

Eljen a világbéke!
(A beszédet több ízben hatalmas, hosszantartó taps szakította meg).

A Román Népköztársaság fegyveres erői miniszterének

P A R A N C S A

BUKAREST

1964. augusztus 23

Katona és tiszt, altiszt, tisz és tábornok elvtársak!

Egész népünk, a román Népköztársaság fegyveres erőinek katonái örömteli szívvel és jogos büszkeséggel ünnepeljük a romániai fasiszta iga alóli felszabadulásának XX. évfordulóját.

A haza felszabadulása után 20 évben a parasztszági szövetség munkásszálja, a széles néptömegek, a román Munkáspárt szilárd és tisztánlátó vezetésével leverték a kizsákmányoló osztályokat és kivívták a politikai hatalmat, új társadalmi és államrendet hoztak létre, alapvetően megváltoztatva az egész nép életét.

A román Munkáspárt politikáját következetesen megvalósítva, népünk kimagasló eredményeket ért el az egész népgazdaság fejlesztésében, a tudomány és a kultúra felvirágoztatásában, a dolgozók életszínvonalának állandó emelésében. A párt és a kormány köré szorosan felzárkózva az egész román nép odaadással dolgozik a szocialista építés kiteljesítéséért, drága hazánk további felvirágoztatás

Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs fogadta a Román NK-ban akkreditált diplomáciai képviselvek vezetőit

Gheorghe Gheorghiu-Dej, a Román NK Allamtanácsának elnöke, Ion Gheorghe Maurerrel, a Minisztertanács elnökével és Stefan Voiteccal, az Allamtanács alelnökével szombat délután az Allamtanács Palotájában fogadta a Román NK-ban akkreditált diplomáciai képviselvek vezetőit. Jelen volt Grigore Geamănu, az Allamtanács titkára és Corneliu Mănescu külügyminiszter.

A diplomáciai képviselvek vezetői hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából üdvözlőtek az Allamtanácsot és a kormányt, Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtársat személyesen és jólétet kívántak a román népnek.

Gheorghe Gheorghiu-Dej, Ion Gheorghe Maurer és Stefan Voitec elvtársak szívesen megköszön-

ték a jókívánságokat, pezsgővel megvendégelték a diplomáciai képviselvek vezetőit, s barátságosan elbeszélgettek velük.

Az Allamtanács elnöke poharat ültetett a jelenlévők egészségére és szívből köszönetet mondott a népünknek és országunknak szóló jókívánságokért.

Arso Milutovic, a diplomáciai testület dékánja hangsúlyozta, a jelenlévőknek nagy öröme, hogy a román államvezetők társaságában, s a nemzeti ünnep alkalmából köszöntötték a román népet, haladást és békét kívánt nekik.

Gheorghe Gheorghiu-Dej, Ion Gheorghe Maurer és Stefan Voitec elvtársak szívesen megköszön-

A KONGÓI ESEMÉNYEK

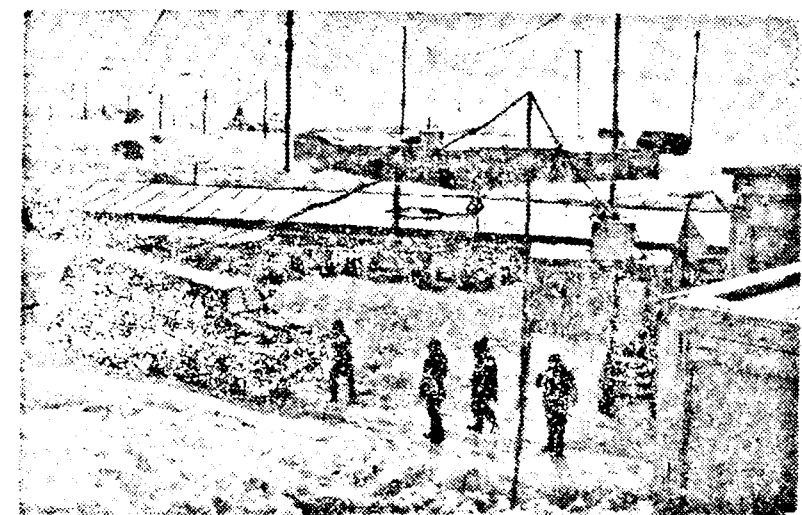
Bukavu város környékén továbbra is zavaros a helyzet

LEOPOLDVILLE. (Agerpres). Noha a leopoldvillei rádió szerint Bukavu város, Kivu tartomány székhelye a kongói kormány-csapatok kezén van, a nyugati sajtóügynökségek tudósítói arról számolnak be, hogy a felkelők és a kormánycsapatok harca még nem ért véget, s a városban és környékén továbbra is zavaros a helyzet.

Más hírek szerint a kongói központi kormány péntek éjjel mégis megkezdte a burundi és kongói (Brazzaville) állampolgárok ki-

utasítását, bár korábban bejelentette, hogy eltekint ettől a lépéstől. A kiutasítottak első csoportját már el is hagyta az ország.

A szenegáli kormány hivatalos közleménye szerint Moise Csombe kongói miniszterelnök két üzenetben is felkérte Szenegál kormányfőjét, hogy közvetítsen a Leopoldville fővárosu Kongó Burundival és a Brazzaville fővárosu Kongóval való vitájában. A szenegáli kormány bejelentette, hogy tudomásul vette Csombe kérését és tanulmányozni fogja azt.



Az Antarktiszon a tél ellenére tovább folyik a kutatómunka. A szovjet tudósok a hatodik fázisban új kutatóállomást építenek az Indiai-óceán partján, több ezer kilométerre Mirnijtől. Felvételünkön Mirnij kutatóállomás lakóházai.

„SIRÁLY”

(Folytatás a második oldalról)

Már bajodotod. Valából, az erdőn túl, abból az irányból, amerről a németek érkeztek, ugatni kezdett néhány gépfegyver. A vagonok varázsozó katonákból feltört a reménytelen kiáltás.

A tiszt megdermedt. Néhány pillanattal igy maradt, majd a mozdony felé rohant. Ion és Dumitru a vezetőfülké korlátjára hajolva vártak és mosolyogtak.

— Feri! — üvöltötte a tiszt. — Nix! Delek! — válaszolta Ion és közben úgy fordította a fejét, hogy jobban balhassa az erdőn túlról érkező robbanások zaját.

Ob, mennyire nem gondolta meg, hogy mit tesz! Mennyire nem gondolt arra, hogy a mosoly elárulja. Éreztem, bogyon távol a vér a fejembe, az arcomba, a balintékomba és robanni kezdtem a „Sirály” felé, hogy megvédjem őket. Nem fért hozzá kétség: a tiszt ezuttal rájuk lö. Mégszem ily történet... Nem ő tüszött. Parancsot adott: „Fegyver” és puskák ropogása hallatszott. Ki tudta, bánye...

Es aztán elszórtak. Gyalog igyekeztek lefelé a völgybe, majdnem futva, mint az utonállók.

...Még sem értem, hogy miért nem sírok akkor... Egyetlen könnyet sem hullottam. Mintha kö lett volna a szívem helyén. A szemem száraz maradt. Szó nem jött az ajkánra, dermedtem, mozdulatlanul álltam. Mindössze ennyit mondtam az embereknek:

— Emeljétek ki őket a fülkéből... és gyújtatok nekik egy-egy gyertyát...

Ott maradtam mellettiük egyedül, némán, magamba roskadva. Nem bírtam sem a géppuskák ropogását, sem a magashabzó lövedékek vijjogását és nem láttam azokat az elcsúszott német csoportokat sem, amelyek valahol az erdőben egy ideig még ellenálltak, majd ott rohantak el mellettünk és kiállottak:

Ünnepi hangverseny

Az Aradi Állami Filharmonia szimfonikus zenekara, ének-kara és népi zenekara hétfőn, augusztus 24-én este 8 órakor a Kulturpalota nagyszínházban ünnepi hangversenyt rendez hazánk fasiszta iga alól való felszabadulása 20. évfordulójának tiszteletére.

Vezényelnek: Nicolae Brinzeu, Paul Paradenko, Achim Penda. Műsor: KORUSMOVEK Chircutól, Popoviciól, Darcéltól, Bazavanólt, Paceagiólt, Vescantólt, Plecsatólt stb.; C. PALADE: A KOMUNISTA, ének-kari szimfonikus költemény; NEPI ZENEMOVEK.

Közreműködnek: Sofia Preda, Maria Popa, Irina Ciucas, Elena Margineanu.

Jegyek az ünnepségnél és hangverseny előtt a Kulturpalota pénztáránál.

Fordította: Farkas Tibor

KÜLDPOLITIKÁBAN

Augusztus 23, hazánk legnagyobb nemzeti ünnepe alkalmából — Rendezvények, fogadások külföldön —

WASHINGTON

Petre Bălăceanu, a Román NK washingtoni nagykövete hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából fogadást adott a nagykövetség termeiben. Részt vett Luther Hodges, az USA kereskedelmi minisztere, Rusk asszony az amerikai külügyminiszter képviselőjében, J. W. Fulbright szenátor, a szenátus külügyi bizottsága elnökeinek felesége, Richard H. Davis és Philip H. Trezise, a külügyminiszter asszisztensei, külügyminisztériumi, kereskedelmi minisztériumi és földművelésügyi minisztériumi főtisztviselők, szén- és művelési személyiségek, üzletemberek, újságírók. Jelen voltak Washingtonban akkreditált diplomáciai képviselvek vezetői és tagjai.

Írásbeli jókívánságokat küldött a nagykövetnek Dean Rusk külügyminiszter, Averell Harriman és George Ball helyettes külügyminiszterek, a külügyminiszter asszisztensei és más személyiségek.

BERLIN

Péntek délután Berlinben ünnepi gyűlés volt Románia fasiszta iga alól felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából. Az NSZEP KB, a Német DK Minisztertanácsa és a Nemzeti Front Országos Tanácsa által rendezett gyűlésen részt vettek: Manfred Gerlach, az NDK Allamtanácsának alelnöke, Max Seftin, dr. Max Suhrbier és dr. Grete Wittkowski, az NDK Minisztertanácsának alelnökei, August Bach és Wilhelm Schirmer-Proecher, az NDK Népi kamarája Elnökségének tagjai, Horst Bräsch, a Nemzeti Front Országos Tanácsának alelnöke, Hans Bentzien és dr. Karl Grunheid, az NDK Minisztertanácsának tagjai, Otto Winder, az NDK külügyminiszterének első helyettese, valamint más hivatalos személyek.

A gyűlésen beszédet mondott Alfred Neumann, az NSZEP KB Politburojának tagja, miniszter, a Népgazdasági Tanács alelnöke, valamint dr. Stefan Cleja, a Román NK rendkívüli és meghatalmazott nagykövete a Német DK-ban.

Stefan Cleja, a Román NK rendkívüli és meghatalmazott nagykövete a Német DK-ban, péntek este fogadást adott a Berliner Haus der Ministerienben Románia felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából. Részt vettek: Willi Stoph, az NSZEP KB Politburojának tagja, a Minisztertanács első alelnöke, Erich

VARSÓ

Augusztus 21-én délután a Nemzeti Egységfront Bizottsága a varsói Állami Filharmonia termében ünnepi gyűlést tartott Románia fasiszta iga alól felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából.

Az elnökségi asztalnál helyet foglalt Boleslaw Podedworny, a Lengyel NK Allamtanácsának alelnöke, Piotr Jaroszewicz, a LEMP KB Politburojának póttagja, a Minisztertanács alelnöke, Boleslaw Jaszcuk, a LEMP KB titkára, Ludomir Stasiak, az Egyesült Parasztpárt Titkárságának tagja, Leon Chajn, a Demokrata Párt Központi Bizottságának alelnöke, valamint a közélet más képviselői.

Az elnökségben helyet foglalt Gheorghe Diaconescu, a Román NK varsói nagykövete is.

A gyűlésen részt vettek Varsóban akkreditált diplomáciai képviselvek vezetői és tagjai.

A két ország állami himnuszának elhangzása után Boleslaw Podedworny megnyitotta az ünnepi gyűlést.

Ezután Piotr Jaroszewicz, a LEMP KB Politburojának póttagja, a Minisztertanács alelnöke mondott beszédet. Felszólalt még Gheorghe Diaconescu, a Román NK varsói nagykövete.

Az ünnepi gyűlés művészi műsorral zárult.

HAVANNA

A Kubai Tudományos Akadémia Folklor Intézetében román népművészeti kiállítás nyílt. Dr. Calixta Guiteras, az intézet igazgatója a megnyitón a román nép történetéről és kultúrájáról beszélt.

ULAN BATOR

A Mongol Népköztársaság fővárosában ünnepi gyűlés volt Románia felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából. A gyűlésen részt vettek: B. Lhamtsuren, a Mongol Forradalmi Néppárt KB Politburojának póttagja, a KB titkára, B. Dugersuren, a Mongol NK Minisztertanácsának alelnöke, külügyminiszter,

Gombozsav külkereskedelmi miniszter és más hivatalos személyek, valamint a társadalmi és tömegszervezetek képviselői.

Felszólalt Batmonzs, a Mongol-Román Baráti Társaság elnöke, Nandhuu, a Szocialista munka Hőse, a Nagy Népi Hural képviselője és Gheorghe Stoiu, a Román NK mongóliai ideiglenes ügyvivője.

Az ünnepi gyűlés után a mongol hadsereg művészegyüttese mutatott be műsort.

BUENOS AIRES

Románia fasiszta iga alól felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából Dumitru Fara, a Román NK argentin nagykövete román filmbemutatót rendezett az RNK Buenos Aires-i nagykövetségén.

A bemutatón a Preludio la un Poem és a Pasi spre Lună című filmeket vetítették.

Jelen voltak politikai és kulturális személyiségek, üzletemberek, újságírók.

A diplomáciai képviselvek több vezetője és a diplomáciai testület számos tagja is megjelent a bemutatón.

NEW DELHI

Románia felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából sajtóértekezlet volt a Román NK indiai nagykövetségén. Részt vettek indiai központi és helyi újságok munkatársai, az indiai híregyénységek képviselői.

Aurel Ardeleanu, a Román NK New Delhi-i nagykövete ismertette országunk különböző munkatársait, akik elért eredményeiket az utóbbi két évzáróban.

A Román NK nagykövete ezután válaszolt az újságírók kérdéseire.

HANOI

Vasile Pogaceanu, a Román NK rendkívüli és meghatalmazott nagykövete a Vietnámi Demokratikus Köztársaságban fogadást adott Románia fasiszta iga alól felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából.

A fogadáson részt vettek: Ho Si Minh, a Vietnámi DK elnöke, Fam Van Dong, a Minisztertanács elnöke, Le Thanh Nghi, a Minisztertanács alelnöke, a Vietnámi Dolgozók Pártja Központi Bizottsága Politburojának tagja, Phan Ke Toai, a Minisztertanács alelnöke, Nguyen Xien, a Nemzeti gyűlés állandó Bizottságának alelnöke, Xuan Thui külügyminiszter, miniszterek, a köz-

PÁRIZS

Összeülnek a laoszi politikai pártok vezetői

PARIZS. (Agerpres). A jövő héten összeülnek Párizsban a három laoszi politikai párt vezetői. Szuvanna Fumma herceg, laoszi miniszterelnök már meg is érkezett Párizsba, a Neo Lao Hakszaj Párt küldöttsége pedig, élén Szulanuvong herceggel a Központi Bizottság elnökével utban van a francia főváros felé. A jobboldali csoportot a már hosszabb ideje Franciaországban tartózkodó Boun Oum képviseli szintén küldöttség élén.

Szuanna Fumma herceg kijelentette a France Presse tudósítójának, hogy ha a három laoszi fél megegyezik a genfi értekezlethez hasonló újabb nemzetközi laoszi értekezlet összehívásának szükségességében, az érdekelt hatalmaknak figyelembe kell venniük ezt az elhatározást.

A Málai Köztársaság elnökének sajtóértekezlete Algirban

ALGIR. (Agerpres).

Algériai látogatásának befejezése előtt Modibo Keita, a Málai Köztársaság elnöke az Algirban megtartott sajtóértekezleten kijelentette: „Az Afrikai Egység Szervelete bármely idegen hatalomnál jogosultabb közbe lépni a kongói kérdésben”. Málai elnöke szerint a jelenlegi kongói (Leopoldville)

helyzet aggasztó, mert — mint mondotta — „nemcsak a kongói népre, hanem a többi afrikai államra is veszélyt jelent”.

Modibo Keita közölte, hogy algériai látogatása idején több megbeszélést folytatott Ben Bella elnökkel, s egyetértett vele abban, hogy a kongói kérdést az Afrikai Egység Szervezete elé kell vinni.

Ne adjanak katonai támogatást Csombének

LAGOS. (Agerpres).

A nigériai Ifjúsági Kongresszuspárt Központi Tanácsa Lagosban közzétett nyilatkozatában fel-

kéri az összes afrikai államokat, hogy ne adjanak katonai támogatást Csombe kongói miniszterelnöknek.

A bukaresti televízió műsora

8 óra körül: Közvetítés az Aviator-terről az augusztus 23-i katonai parádéről és a fővárosi dolgozók felvonulásáról. 20. A felszabadulás oratóriuma. — Eugen Jebeleanu költeményének filmváltozata. 20.30. Filmröport a bukaresti katonai parádéről és a dolgozók felvonulásáról. 20.45. „Douăzeci de ani de pictură românească”, dokumentumfilm. 21. Augusztusi csillagok. Zeneműsor. Bejejezésül: hírek, időjárásjelentés.

tengerkutató állomás. 20.05: Sakk. 20.15: Az elnök. Középsztár. (Játékfilm.) 21.40: Szórakoztató zene. A zenekar Cornel Popescu vezényli. Szólóista Marica Munteanu és Ion Stoiu. Bejejezésül: hírek, időjárásjelentés.



A színház bemutatja:

Hazánk felszabadulása XX. évfordulójának tiszteletére az aradi Állami Színház az alábbi előadásokat rendezi:

VASÁRNAP, augusztus 23-án este 8 órakor az Állami Színházban: Surorile Boga, Hortia Lovinescu négyfelvonásos színműve.

HÉTFŐN, augusztus 24-én este fél 9 órakor a Nyári Színházban: Insirte mărăgari, Victor Efthimiu ötfelvonásos mesejátéka.

Amozikban

MURESUL: Partok között. STU-DIO: Kaland a Kolumbusz hajón. VEAC NOU: Félelem és gáncs nélkül. IFJUSÁGI: Román dokumentumfilmek. VICTORIA: A vita almája. PROGRESUL (Ujrad): Porto Franco. SOLIDARITATEA (Gáj): Farsang. MIKELAKA: Lépek a Hold felé.

ALABAI TARTOMÁNY MŰZEUM

megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken délelőtt 10 és 13, délután 4 és 8 óra között a Kulturpalota épületében. Legkevesebb 15 személyből álló csoportok szerdán, csütörtökön és szombaton a délelőtti órákban is felkereshetik a múzeumot.

A múzeum alábbi osztályai tekinthetők meg: képművészeti tervlat, ókori történelem, az 1848-49-es forradalom múzeuma, a flamand, holland, olasz, német és magyar festők kiállítása. Megnyitja a Megvalósítások 20 esztendője Arad városban és rajonban című kiállítás.

38,5 százalékkal emelkedett 1963 első három hónapjához képest — jelenti a Prensa Latina.

NEW YORK. Amint az ENSZ-ben közölték, Malawi állam (volt Nyasszaföld) azzal a kéréssel fordult U Thant főtitkárhoz, hogy vegyék fel az Egyesült Nemzetek Szervezete tagjainak sorába.

RÓMA. San Marino Köztársaságban hivatalosan megkezdődött a szeptember 13-án sort kerülő parlamenti választás kampánya. A választáson a kereszténydemokrata, a kommunista, a szocialista, a szociáldemokrata párt, valamint az alapvető jogokat védelmező mozgalom nevű nemrég alakult politikai szervezet képviselői indulnak.

NEW YORK. A Mississippi állambeli Jacksonban augusztus 21-én 43 néger tanuló vettek fel nyolc városi iskolába. A néger gyermekek szülei kíséretében jelentek meg az iskolákban, s ez idő alatt megkezdődött rendőralakulatok senkit sem engedek az iskolák közelébe.

Külföldi híradások

KOPPENHAGA. Henry Cabot Lodge-nak, az USA elnöke személyes képviselőjének Jens Otto Krag dán miniszterelnökkel és Per Haackerrup külügyminiszterrel folytatott megbeszéléseiről közleményt adtak ki. Amint a France Presse jelenti, a közlemény egybeesik a közölt rumál, hogy a dán kormány „egyes fejlődésben lévő országokkal szemben vállalt kötelezettségei miatt képtelen — legálábbis a jelenlegi pénzügyi évben — segítséget nyújtani Dél-Vietnámnak”.

Mint ismeretes, Lodge nyugat-európai látogatásának célja ismertetni az USA déli-keleti-ázsiai politikáját s támogatást szerezni Dél-Vietnámnak számára.

KAIRO. Ahmed Mohammed Noman, a Jemeni Arab Köztársaság Tanácskozó Testületének elnöke

péntek este kéthetes hivatalos látogatásra Kairóba érkezett. Amint a kairói rádió közölte, Noman megbeszéléseket folytat az EAK Nemzeti gyűlésének elnökével és más egyiptomi hivatalos személyekkel, s támogatást fog kérni a jemeni parlamenti élet megszerzéséhez.

Szanaaban szeptember második felében kerül sor az első jemeni parlament megnyitására.

HAVANNA. Havannában megnyílt a közoktatás kérdéseivel foglalkozó értekezlet, amelyen az Oktatásügyi Minisztérium dolgozói közül részt vesz a Kubai Egységes Szocialista Forradalmi Párt, a Kubai Kommunista Ifjúsági Szövetség, a Közpiskolai Tanulók Szövetsége, a forradalom- és védelmi bizottságok és más tömegszervezetek több vezetője.

BOGOTA. Az egész kolumbiai sajtó helyteleníti, hogy az USA képviselőháza nem hajlandó ratifikálni a kávéegyezményt. A kolumbiai kongresszusban is több képviselő és szenátor követelte a kormánytól, hogy tegyen lépéseket Washingtonban a kávéegyezmény gyors ratifikálása érdekében.

KAIRO. Szeptember 12-én, az arab csúcserkeztet befejezése után megnyílik az Arab Liga Tanácsának 42. rendes ülészaka. A küldöttségek vezetői a tagállamok külügyminiszterei lesznek.

HAVANNA. A kubai külkereskedelmi minisztérium adatai szerint 1964 első negyedében az ország külkereskedelmének értéke 346 398 000 dollárt tett ki, vagyis